

Nyhed

Opfølgning på højesteretsdom: Ombudsmanden rejser sag om forsørgelsespligt for familiesammenførte

13. maj 2020

I en ny højesteretsdom fastslås det, at en kvinde ikke havde pligt til at forsørge sin svigermor, der blev familiesammenført til Danmark for cirka 20 år siden. Det var således kommunen – og ikke kvinden – der skulle betale svigermorens kontanthjælp, efter svigermoren fik tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark.

Dommen kan have betydning for andre lignende sager. Derfor spørger ombudsmanden nu Københavns Kommune og Ankestyrelsen, hvordan de vil følge op på dommen.

Ombudsmanden spørger bl.a., om myndighederne vil genoptage tilsvarende tidligere afgjorte sager.

Lovændring i 2002

Baggrunden for dommen og ombudsmandens sag er reglerne om forsørgelsespligt i udlændingeloven. Når en udlænding bliver familiesammenført, kan det være en betingelse, at en person i Danmark påtager sig forsørgelsespligten. Det betyder, at hvis en kommune f.eks. udbetaler kontanthjælp til den familiesammenførte, inddriver kommunen efterfølgende pengene hos den person, der har påtaget sig forsørgelsespligten.

En lovændring, der trådte i kraft den 1. juli 2002, gjorde det klart, at denne forsørgelsespligt bortfalder, hvis den familiesammenførte får tidsubegrænset opholdstilladelse. Højesterets dom slår nu fast, at det samme gælder for familiesammenføringer før lovændringen i 2002.

Med dommen giver Højesteret kvinden medhold i, at hun ikke længere havde forsørgelsespligt over for svigermoren. Københavns Kommune kunne derfor ikke opkræve penge for den kontanthjælp, som var udbetalt fra 2013-2016, idet svigermoren fik tidsubegrænset opholdstilladelse i 2004.

Ombudsmanden har også orienteret Kommunernes Landsforening, da dommen kan have konsekvenser for kommuner i hele landet.

Se ombudsmandens breve til [Københavns Kommune](#) og [Ankestyrelsen](#).

For yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand, Niels Fenger, tlf. 42 47 50 91

Områdechef Jacob Christian Gaardhøje, tlf. 33 13 25 12

FAKTA

Om Højesterets dom

Højesteret afsagde den 21. april 2020 dom i en sag mellem en kvinde og Københavns Kommune (sag BS-25937/2019). Kommunernes Landsforening var indtrådt i sagen som biintervenient til støtte for Københavns Kommune.

Det fremgår af dommen, at Udlændingestyrelsen i 1999 og 2000 meddelte kvindens svigermor tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark. Begge tilladelser var betinget af, at herboende personer kunne forsørge svigermoren. I forbindelse med behandlingen af svigermorens ansøgninger om opholdstilladelse underskrev kvinden to garantierklæringer, hvorved hun påtog sig den fulde forsørgelse af sin svigermor.

I 2004 fik svigermoren tidsbegrænset opholdstilladelse, og i perioden fra 2013 til 2016 modtog hun kontanthjælp fra Københavns Kommune. Sagen for Højesteret angik, om kommunen på grundlag af garantierklæringerne var berettiget til at kræve den udbetalte kontanthjælp til svigermoren betalt af hendes svigerdatter.

Højesteret udtalte bl.a., at en tidsbegrænset opholdstilladelse til en udlænding – i modsætning til en tidsbegrænset – indebærer, at tilladelsen ikke kan inddrages med den begrundelse, at garanten ikke længere kan forsørge udlændingen. Hvis en garantierklæring ikke desto mindre skal fortsætte med at gælde i denne situation, vil det kunne indebære en omfattende og langvarig forsørgelsespligt for garanten, herunder i tilfælde hvor forbindelsen mellem garanten og den familiesammenførte udlænding er ophørt. En sådan retstilstand måtte efter Højesterets opfattelse forudsætte klar hjemmel i udlændingeloven.

Højesteret fandt, at der ikke forelå en sådan klar hjemmel, og at de garantierklæringer, som kvinden havde underskrevet, måtte anses for bortfaldet, da hendes svigermor i 2004 fik tidsubegrænset opholdstilladelse. Københavns Kommune kunne derfor ikke gøre erklæringerne gældende over for kvinden for så vidt angik kontanthjælp på i alt ca. 320.000 kr. udbetalt til svigermoren i perioden fra 2013 til 2016.

Læs [dommen](#).